

Grinpis je uputio Evropskoj komisiji zvanični komentar u vezi planiranog proširenja nuklearne elektrane Paks. U komentaru se navodi se da projekat, ukoliko je osmišljen tako da bude izveden uz državnu pomoć, ne može biti kompatibilan sa zakonima EU i da će ograničiti konkurenciju na tržištu električne energije u Mađarskoj i EU. Uzimajući ovo u obzir, Paks 2 bi mogao ometati ulaganje u energetske efikasnost i širenje obnovljivih izvora energije.

Početkom 2014. Rusija i Mađarska su zaključile međuvladin sporazum o nuklearnom programu, koji predviđa razvoj projekta Paks 2, nakon čega su formirale državna preduzeća koja su tehnički i finansijski sposobna da realizuju projekat.

U novembru 2015. Evropska komisija je pokrenula prekršajni postupak protiv Mađarske u vezi sa primenom projekta Paks 2, a zatim otvorila istragu o državnoj pomoći u finansiranju izgradnje dva nova reaktora nuklearne elektrane Paks.

Energetski ekspert Grinpisa Andraš Perger ocenjuje da Paks 2 nije održiv u ekonomskom smislu, s obzirom da se može realizovati samo uz državnu pomoć. On je izrazio očekivanje da će Evropska komisija naložiti obustavljanje ovog projekta.

Grinpis tvrdi da će učesnici na tržištu i potrošači nakon puštanja Paks 2 u rad biti zavisini od mađarske države. Ovaj projekat bi dao priliku Vladi da zloupotrebi svoj dominantan položaj na domaćem tržištu električne energije i ograniči trgovinu na nivou EU.

Grinpis podseća da mađarske vlasti nisu sledile tenderske procedure kako bi se obezbedio transparentan proces, već je Paks 2 izabran na osnovu međunarodnog sporazuma potpisanog sa Rusijom.

Grinpis zaključuje da je izborom izvođača, a time i primaoca državne pomoći, bez usklađivanja sa zahtevima člana 8 direktive o električnoj energiji, Mađarska sprečila druge operatore iz EU da se takmiče za značajan udeo na proizvodnom tržištu, kršeći principe transparentnosti i nediskriminacije.

Mađarska nije ispoštovala direktivu EU o javnim nabavkama, s obzirom da se Rusija obavezala da Mađarskoj obezbedi državni kredit za finansiranje Paks 2. To znači da Mađarska nije imala mogućnost da sprovede procedure u skladu sa pravilima EU o javnim nabavkama, zaključuje Grinpis.